

■ *Quines oportunitats i dificultats pot representar l'acabat de constituir Consorci d'Educació de Barcelona?*

■ **J.P.:** Comencem per les dificultats. Ens preocupa com es portarà a terme el desenvolupament dels estatuts i la concreció de les funcions d'aquest Consorci. Nosaltres tenim unes grans expectatives en el funcionament d'aquest ens. Pensem que és una oportunitat important per a la ciutat de Barcelona, que pot suposar un avenç en la planificació de la xarxa educativa on l'escola pública sigui l'eix vertebrador de l'educació a Barcelona, per optimitzar els recursos, per aconseguir una gestió més propera a la realitat dels centres, per facilitar la participació de la comunitat educativa en general, per donar una visió de l'escola que no sigui la d'escola "tancada", sinó la d'una educació integral, on l'escola ha d'ésser una part més, una institució implicada en l'educació global.

■ **C.M.:** Una primera qüestió és que hauríem de ser-hi com a sindicat. Té poc sentit que es configuren un Consorci d'aquesta mena sense la representació del que és la primera força sindical al Departament d'Ensenyament. Dit això, és criticable que hi hagi un excés de parcialització a l'hora del tracte de les diferents qüestions socials d'un territori (sanitat, habitatge, educació...). Nosaltres som partidaris d'una concepció integral dels diferents aspectes de l'acció social que han de dur a terme les administracions. I qui millor que el municipi per poder-ho coordinar? Hi ha temes, però, que no es poden incorporar en aquest nou àmbit. El disseny curricular o les polítiques de personal són uns exemples. Sí que en serien matèria plena, en canvi, el mapa escolar o la planificació educativa.

«Nosaltres apostem per un pacte social ampli que garanteixi la prioritat del sistema públic a l'ensenyament.»

Carles Martínez

■ **J.G.:** Pensem que cal fer una aposta per l'autonomia i la descentralització, però no en tots els temes, perquè, si no, cauríem en plantejaments absolutament liberals que fomentarien les desigualtats. En el tema concret del Consorci cal deixar ben clar que el Departament d'Ensenyament té plenes competències en matèria de professorat. El procés de constitució del Consorci fins ara l'hem vist bé, però cal veure en el futur com es desenvolupa. El que es planteja és quelcom tan senzill com la col·laboració entre les diferents administracions, que faciliti i possibiliti l'avenç en temes com la planificació educativa, la política de concerts a la ciutat de Barcelona o el disseny del mapa escolar. El projecte inicial que se'ns proposa com a base de treball el trobem molt atractiu. És un tema, però, en el qual hi ha molt a dir i molt debat a fer.

■ *Quin és el paper que han de jugar avui les organitzacions sindicals respecte al sistema educatiu?*

■ **C.M.:** En primer lloc, òbviament, hi ha el de la defensa dels drets laborals dels treballadors i treballadores de l'ensenyament. La segona qüestió parteix de considerar el fet educatiu com un bé preferent que ajuda a la compensació de desigualtats. Al mateix temps, els sindicats han d'intervenir en el món social i polític per tal que l'ensenyament esdevingui una mena d'eix vertebrador de la societat capaç d'afrontar els nous reptes que aquesta té plantejats. Per això, nosaltres apostem per un pacte social ampli que garanteixi la prioritat del sistema públic a l'ensenyament. En darrera instància, una funció que hem de complir els sindicats és la de denunciar els incompliments de l'Administració en totes aquelles qüestions que no resol com hauria de fer. En aquest sentit, veiem massa sovint com el Departament d'Ensenyament fa interpretacions interessades, en frau de llei, de moltes qüestions, i tenim l'obligació de denunciar-les.

■ **J.G.:** Nosaltres pensem que, després de vint-i-cinc anys de democràcia, encara hi ha determinats sectors que no han assumit el paper que han de jugar els sindicats. I això no només passa en les administracions, sinó també entre el professorat mateix. Això és una realitat, tot i que reconeguem els errors que cometen les organitzacions sindicals en aspectes com ara no ser suficientment a prop del professorat o no connectar-hi. La relació del sindicalista amb els centres, com que no hi ha una representació sindical com es dona en altres sectors, es fa difícil i comporta que sovint estem massa allunyats de la realitat. Hi ha poca cultura sindical, encara. Així, se'ns fa difícil poder fer una tasca sindical des del plantejament que tenim, que contempla més enllà de la reivindicació; una tasca de construcció i participació en la gestió del sistema educatiu. Un exemple el tenim en el tema de la subsidiarietat social que recullen directives europees. Aquí juguem un paper important les organitzacions sindicals. Però encara som molt lluny i estem poc madurs.

■ **J.P.:** Costa molt que se'ns reconegui com a veritables interlocutors socials i representants del professorat i del sector educatiu. Se'ns limita molt el nostre paper, especialment des de les administracions, a la defensa de les condicions laborals. Però nosaltres considerem que cal emmarcar aquesta funció en una defensa de la millora de la qualitat de l'ensenyament públic. Cal entendre que quan reivindicuem millores en les condicions laborals, estem apostant per una millora del sistema educatiu. La tasca del nostre sindicat està per la defensa dels valors democràtics, d'una societat que aposta pels drets de les persones, i, en això, la feina educativa és un pilar fonamental.

Com explicaries què és un sindicat a un infant?

Fa més de cent anys un grup de treballadors van decidir ajuntar-se. Gràcies a aquestes i altres persones i a la seva Unió, avui els treballadors del nostre país, homes i dones, hem millorat les nostres condicions de vida i de treball: treballem menys hores diàries i guanyem més, gaudim de vacances, si ens quedem sense feina o ens posem malalts també cobrem (en això hem perdut una mica en els darrers anys) i, des de fa molts anys, hem aconseguit que nens i nenes com vosaltres, sense excepció, no hagin de treballar de sol a sol i puguin anar a escola. Tot i aquestes millores, pensem que hem de seguir avançant: per això continuem junts en el nostre club. Quan siguis gran potser voldràs venir amb nosaltres. Tant de bo!

Jaume Graells

Fa 150 anys molts nens i nenes de cinc anys treballaven a les fàbriques i a les mines setze hores diàries sense cap dia de festa. Molts d'ells no arribaven als vint anys de vida. Que això no passi avui en una part del món és gràcies a la unió de treballadors i treballadores en sindicats que van començar a lluitar per millorar les condicions laborals.

Carles Martínez

Un sindicat és un conjunt de persones que parlen de les coses del treball i dels seus sous. S'ajuden entre elles i ajuden als demés treballadors, i parlen d'això amb el que mana en el treball, el responsable de l'empresa, perquè solucioni els seus problemes. De vegades el que mana no els vol escoltar i, alshores el sindicat fa coses perquè entengui, com les manifestacions i les vagues, fins que arriben a un acord per millorar les coses en el treball.

Josefina Pujol

PARTICIPACIÓ DELS REPRESENTANTS DE L'ALUMNAT

DE SECUNDÀRIA DE SARRIÀ-SANT GERVASI

En el context de la secretaria del Consell Escolar del Districte, el servei d'educació i el servei de joventut vam iniciar una sèrie d'accions que permetessin crear participació en el sector "alumnes": una de les seves projeccions fou la Trobada de Representants d'Alumnes del districte de Sarrià-Sant Gervasi.

Per què en diem crear? Perquè comencem des de sota de la línia de flotació; perquè partim d'un estadi molt inicial i construïm; perquè creiem en un itinerari educatiu que desperti la participació. En paraules de Jofre Villanueva (vegeu el número anterior de BARCELONA EDUCACIÓ): "Resulta que a participar s'hi aprèn. Fins i tot podríem dir que a participar s'hi aprèn participant".

Quan parlem del sector alumnat cal tenir present que l'aprenentatge viscut és inferior del de la resta de sectors. I que calen estratègies diferents per aconseguir un mínim de participació. Estem parlant de joves en formació, i haurem de treballar perquè s'interessin per participar en les decisions. La motivació és essencial en qualsevol sector, però en l'alumnat és bàsica.

Per aconseguir l'interès i la motivació en els i les joves cal un cert lideratge: coneixem força experiències de professors que han actuat com a líders, o fins i tot talleristes, que han sabut impregnar la seva especialitat en grups de joves i adolescents. És des d'aquest punt de vista que la dinamització pren una importància molt rellevant quan parlem de participació juvenil. Dinamitzar vol dir liderar processos, conduir-los i fer-ne partícips aquells que poden tenir un cert interès inicial; dinamitzar també vol dir desenvolupar iniciatives,

donar-los sortida, fer-les realitat. És des d'aquesta perspectiva que estarem desvetllant motivacions, desenvolupant l'interès, ajudant a aprendre i gaudir de la participació. Sense una estratègia de dinamització, el nostre sector d'alumnat es trobarà sovint desmotivats, sense saber com utilitzar les eines de participació i abandonant finalment els òrgans d'opinió que els hem ofert. Quan apostem per la participació en joves, cal que apostem no solament per oferir-los canals, sinó també reconeixement, intercanvi i, sobretot, una forma de lleure. Creiem que l'estratègia de la dinamització és el que millor pot desenvolupar la participació.

La Trobada de Representants d'Alumnes que vam realitzar a Sarrià-Sant Gervasi no la podríem haver desenvolupat sense uns dinamitzadors que permetessin animar i motivar aquells grups d'alumnes que són joves actius dins dels seus IES i despertar el seu interès: professors i equips directius, animadors dels PIDCES (punts d'informació i dinamització de centres d'ensenyament secundari), animadors del servei de joventut del districte, talleristes de

«Quan apostem per la participació en joves, cal que apostem no solament per oferir-los canals, sinó també reconeixement, intercanvi i, sobretot, una forma de lleure.»

diferents grups culturals dels IES... No s'exploraria, si no, l'assistència de 104 participants, dels quals 72 eren representants d'IES del districte, majoritàriament d'ESO.

L'eix principal d'aquesta trobada fou l'intercanvi d'experiències. Experiències de fora del districte i altres dels IES del mateix districte. Però també era important gaudir de la trobada, i per això vam combinar la formació amb l'intercanvi personal i el consum cultural. En paraules d'una delegada de 3r d'ESO de l'IES Serrat i Bonastre: "Trobo que està molt bé aquest tipus de trobades, ja que, per una part, et pots relacionar amb més gent i, per l'altra, els que farem de representants som recompensats per la nostra feina". Val a dir que, aprofitant la convocatòria de la trobada, vam iniciar una nova comissió en el consell escolar de districte, la comissió d'alumnes, els membres de la qual són els escollits formalment en les eleccions del CED de l'any 2000.

Esperem haver reforçat els nois i noies que han iniciat el camí de voler ésser membres actius i de representació dels seus companys/es, així com haver prestigiat el paper que aquests delegats i representants d'alumnes puguin fer dins els seus respectius centres d'ensenyament. La pròxima trobada del 2002 ens certificarà —o no— aquesta aspiració. ■

Joan Recasens

Secretari del Consell Escolar
del Districte de Sarrià-Sant Gervasi
jrecasens@mail.bcn.es